TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. kovo 21 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2014/26/ES – Kolektyvinis autorių teisių ir gretutinių teisių administravimas – Kolektyvinio administravimo organizacijos – Nepriklausomi administravimo subjektai – Galimybė vykdyti autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo veiklą – Direktyva 2000/31/EB – Materialinė taikymo sritis – 3 straipsnio 3 dalis – Direktyva 2006/123/EB – Materialinė taikymo sritis – 17 straipsnio 11 punktas – SESV 56 straipsnis“

Byloje C-10/22

dėl *Tribunale ordinario di Roma* (Romos bendrosios kompetencijos teismas, Italija) 2022 m. sausio 5 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2022 m. sausio 5 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Liberi editori e autori (LEA)

prieš

Jamendo SA

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas E. Regan, teisėjai M. Ilešič (pranešėjas), I. Jarukaitis, A. Kumin ir D. Gratsias,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorius C. Di Bella, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2023 m. vasario 9 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Liberi editori e autori (LEA)*, atstovaujamos *avvocati* D. Malandrino, A. Peduto ir G. M. Riccio,

– Jamendo SA, atstovaujamos *avvocati* M. Dalla Costa, G. Donà ir A. Ferraro,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* R. Guizzi,

* Proceso kalba: italų.

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch, J. Schmoll, M. G. Kunnert ir F. Parapatits,

– Europos Komisijos, atstovaujamos V. Di Bucci ir J. Samnadda,

susipažinęs su 2023 m. gegužės 25 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/26/ES dėl kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo ir daugiateritorių licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimo vidaus rinkoje (OL L 84, 2014, p. 72) aiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Liberi editori e autori* (LEA) (Laisvieji leidėjai ir autoriai) ir *Jamendo SA* ginčą dėl pastarosios Italijos teritorijoje vykdomos tarpininkavimo veiklos autorių teisių ir gretutinių teisių srityje.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2000/31/EB

3 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šia direktyva siekiama prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos funkcionavimo užtikrinant laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą tarp valstybių narių.“

4 Šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės negali dėl koordinuojamai sričiai priskiriamų priežasčių riboti laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės.“

5 Minėtos direktyvos 3 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad, be kita ko, direktyvos 3 straipsnio 2 dalis netaikoma jos priede nurodytoms sritims.

6 Vadovaujantis priedu, Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos: „<…> autorinėms teisėms, gretutinėms teisėms, [1986 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvoje 87/54/EEB dėl puslaidininkių įtaisų topografijų teisinės apsaugos (OL L 24, 1987, p. 36; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 8 t., p. 231)] ir [1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (OL L 77, 1996, p. 20; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 459)] nurodytoms teisėms ir pramoninės nuosavybės teisėms“.

Direktyva 2006/123/EB

7 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006, p. 36) 1 straipsnio „Dalykas“ 1 dalyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje pateikiamos bendrosios nuostatos, skirtos padėti paslaugų teikėjams naudotis įsisteigimo laisve ir laisvam paslaugų judėjimui palengvinti, kartu užtikrinant aukštą paslaugų kokybę.“

8 Šios direktyvos 3 straipsnio „Ryšys su kitomis Bendrijos teisės nuostatomis“ 1 dalyje numatyta:

„Jeigu šios direktyvos nuostatos prieštarauja kito Bendrijos akto, reglamentuojančio tam tikrus teisės teikti paslaugą ar vykdyti paslaugos teikimo veiklą konkrečiuose sektoriuose ar profesijose aspektus, nuostatai, pirmenybė teikiama to kito Bendrijos akto nuostatai, kuri ir taikoma minėtiems sektoriams ar profesijoms. <…>“

9 Minėtos direktyvos 16 straipsnio „Laisvė teikti paslaugas“ 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės gerbia teikėjų teisę teikti paslaugas ne toje valstybėje narėje, kurioje jie yra įsisteigę.

<…>“

10 Šios direktyvos 17 straipsnyje „Papildomos nuo laisvės teikti paslaugas leidžiančios nukrypti nuostatos“ nurodyta:

„16 straipsnis netaikomas:

<…>

11) [autorių] teisėms, gretutinėms teisėms <…>.“

Direktyva 2014/26

11 Direktyvos 2014/26 2–4, 7–9, 15, 16, 19 ir 55 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(2) siekiant platinti autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis apsaugotą turinį, įskaitant knygas, audiovizualinius kūrinius ir muzikos įrašus, ir teikti su jais susijusias paslaugas, reikia gauti licenciją iš įvairių autorių teisių ir gretutinių teisių turėtojų (pvz., autorių, atlikėjų, prodiuserių ir leidėjų). Paprastai teisių turėtojas renkasi, kaip turėtų būti administruojamos jo teisės – individualiai ar kolektyviai, nebent valstybės narės nustato kitaip, laikydamosi Sąjungos teisės ir tarptautinių [Europos] Sąjungos ir jos valstybių narių įsipareigojimų. Autorių teisių ir gretutinių teisių administravimas apima licencijų teikimą naudotojams, naudotojų auditą ir teisių naudojimo stebėjimą, autorių teisių ir gretutinių teisių įgyvendinimo užtikrinimą, pajamų už teisių naudojimą rinkimą ir teisių turėtojams mokėtinų sumų paskirstymą. Kolektyvinio administravimo organizacijos sudaro galimybę teisių turėtojams gauti atlyginimą už kūrinių naudojimą tokiais atvejais, kai jie patys negalėtų to kontroliuoti ar užtikrinti, pavyzdžiui, kai kūriniai naudojami kitų šalių rinkose;

(3) [SESV] 167 straipsnyje reikalaujama, kad Sąjunga, imdamasi veiksmų atsižvelgtų į kultūrų įvairovę ir prisidėtų prie valstybių narių kultūrų klestėjimo, gerbdama jų nacionalinę ir regioninę įvairovę ir kartu iškeldama bendrą kultūros paveldą. Kolektyvinio teisių administravimo organizacijos atlieka ir toliau turėtų atlikti svarbų kultūrinės raiškos

įvairovės propaguotojų vaidmenį, suteikdamos galimybių mažesniems ir ne tokiems žinomiems repertuarams pasiekti rinką ir teikdamos teisių turėtojams ir visuomenei naudingas socialines, kultūrines ir švietimo paslaugas;

(4) Sąjungoje įsisteigusioms kolektyvinio administravimo organizacijoms turėtų būti sudarytos Sutartyse numatytos laisvos galimybės atstovauti kitose valstybėse narėse gyvenantiems arba įsisteigusiems teisių turėtojams ar teikti licencijas kitose valstybėse narėse gyvenantiems arba įsisteigusiems naudotojams;

<…>

(7) siekiant apsaugoti kolektyvinio administravimo organizacijų narių, teisių turėtojų ir trečiųjų šalių interesus, valstybių narių teisės aktai, susiję su autorių teisių administravimu ir daugiateritorių licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimu, turėtų būti suderinti, kad visoje Sąjungoje būtų suvienodintos apsaugos priemonės. Todėl šios direktyvos teisinis pagrindas turėtų būti SESV 50 straipsnio 1 dalis;

(8) šia direktyva siekiama koordinuoti nacionalines taisykles, susijusias su kolektyvinio administravimo organizacijų galimybe vykdyti autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo veiklą, jų valdymo tvarka ir priežiūros sistema ir todėl jos teisinis pagrindas taip pat turėtų būti SESV 53 straipsnio 1 dalis. Be to, kadangi šis sektorius siūlo paslaugas visoje Sąjungoje, šios direktyvos teisinis pagrindas taip pat turėtų būti SESV 62 straipsnis;

(9) šios direktyvos tikslas – nustatyti reikalavimus, taikomus kolektyvinio administravimo organizacijoms, siekiant užtikrinti aukštus standartus atitinkantį valdymą, finansinį valdymą, skaidrumą ir ataskaitų teikimą. Visgi tai neturėtų trukdyti valstybėms narėms jų teritorijoje įsisteigusioms kolektyvinio administravimo organizacijoms toliau taikyti standartų, griežtesnių už šios direktyvos II antraštinėje dalyje nustatytus standartus, ar tokius standartus nustatyti, jeigu tokie griežtesni standartai suderinami su Sąjungos teise;

<…>

(15) teisių turėtojai turėtų galėti patikėti savo teisių administravimą nepriklausomiems administravimo subjektams. Tokie nepriklausomi administravimo subjektai – tai komerciniai subjektai, tačiau jie skiriasi nuo kolektyvinio administravimo organizacijų todėl, kad, *inter alia*, teisių turėtojai jų nevaldo nuosavybės teise ar nekontroliuoja. Vis dėlto tokiu mastu, kokiu tokie nepriklausomi administravimo subjektai vykdo tą pačią veiklą kaip ir kolektyvinio administravimo organizacijos, jie turėtų būti įpareigoti teikti tam tikrą informaciją teisių turėtojams, kuriems jie atstovauja, kolektyvinio administravimo organizacijoms, naudotojams ir visuomenei;

(16) audiovizualinių kūrinių prodiuseriai, įrašų gamintojai ir transliuotojai teikia licencijas naudotis jiems priklausančiomis teisėmis, tam tikrais atvejais kartu su teisėmis, kurias jiems perduoda, pavyzdžiui, atlikėjai pagal individualius derybinius susitarimus, ir veikia paisydami savo pačių interesų. Knygų, muzikos kūrinių ar laikraščių leidėjai teikia licencijas naudotis teisėmis, kurios jiems perduotos pagal individualiai suderėtus susitarimus, ir veikia paisydami savo pačių interesų. Todėl audiovizualinių kūrinių prodiuseriai, įrašų gamintojai, transliuotojai ir leidėjai neturėtų būti laikomi nepriklausomais administravimo subjektais. Be to, autorių ir atlikėjų vadybininkai ir agentai, veikiantys kaip tarpininkai ir atstovaujantys teisių turėtojams, kai palaikomi ryšiai

su kolektyvinio administravimo organizacijomis, neturėtų būti laikomi nepriklausomais administravimo subjektais, nes jie neadministruoja teisių tarifų nustatymo, licencijų teikimo ar pinigų iš naudotojų surinkimo požiūriu;

<…>

(19) atsižvelgus į SESV numatytas laisves, autorių teisių ir gretutinių teisių kolektyvinis administravimas turėtų reikšti, kad teisių turėtojas turėtų galėti laisvai rinktis, kuri kolektyvinio teisių administravimo organizacija administruos jo teises, ar tos teisės yra teisės viešai skelbti ar atgaminti kūrinį, arba konkrečių kategorijų teisės, susijusios su įvairiu naudojimu, pavyzdžiui, transliavimu, rodymu teatruose arba atgaminimu siekiant platinti internete, jei ta kolektyvinio administravimo organizacija, kurią nori pasirinkti teisių turėtojas, jau administruoja tokias teises arba teisių kategorijas;

<…>

<…> teisių turėtojams turėtų būti sudaryta galimybė lengvai atšaukti kolektyvinio administravimo organizacijai suteiktą įgaliojimą administruoti tokias teises ar konkrečių kategorijų teises ir tas teises administruoti individualiai arba visų teisių ar jų dalies administravimą patikėti ar perduoti kitai kolektyvinio administravimo organizacijai ar kitam subjektui, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje įsisteigusi kolektyvinio administravimo organizacija, kitas subjektas ar gyvena teisių turėtojas arba kurios valstybės narės piliečiai jie yra. Kai valstybė narė, laikydamasi Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių Sąjungos ir jos valstybių narių įsipareigojimų, nustato privalomą kolektyvinį teisių administravimą, teisių turėtojai gali rinktis tik kitas kolektyvinio administravimo organizacijas;

<…>

<…>

(55) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. padidinti kolektyvinio administravimo organizacijų narių galimybes kontroliuoti organizacijų veiklą, užtikrinti pakankamą kolektyvinio administravimo organizacijų skaidrumą ir sudaryti palankesnes sąlygas teikti autorių teisių daugiateritores licencijas naudoti muzikos kūrinius internete, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi [ESS] 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti“.

12 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Dalykas“ nustatyta:

„Šioje direktyvoje nustatomi reikalavimai, kurie būtini siekiant užtikrinti, kad kolektyvinio administravimo organizacijos tinkamai administruotų autorių teises ir gretutines teises. Be to, joje nustatomi reikalavimai, kurių kolektyvinio administravimo organizacijos laikosi teikdamos autorių teisių daugiateritores licencijas naudoti muzikos kūrinius internete.“

13 Minėtos direktyvos 2 straipsnis „Taikymo sritis“ suformuluotas taip:

„1. I, II, IV ir V antraštinės dalys, išskyrus 34 straipsnio 2 dalį ir 38 straipsnį, taikomos visoms Sąjungoje įsisteigusioms kolektyvinio administravimo organizacijoms.

2. III antraštinė dalis ir 34 straipsnio 2 dalis bei 38 straipsnis taikomi tik toms [Sąjungoje įsisteigusioms] kolektyvinio administravimo organizacijoms, kurios administruoja autorių teises naudoti muzikos kūrinius internete daugelyje teritorijų.

3. Atitinkamos šios direktyvos nuostatos taikomos tiesiogiai ar netiesiogiai, visiškai ar iš dalies kolektyvinio administravimo organizacijos valdomiems nuosavybės teise ar kontroliuojamiems subjektams, jeigu tokie subjektai vykdo veiklą, kuriai, jei ją vykdytų kolektyvinio administravimo organizacija, būtų taikomos šios direktyvos nuostatos.

4. 16 straipsnio 1 dalis, 18 ir 20 straipsniai, 21 straipsnio 1 dalies a, b, c, e, f ir g punktai bei 36 ir 42 straipsniai taikomi visiems Sąjungoje įsisteigusiems nepriklausomiems administravimo subjektams.“

14 Tos pačios direktyvos 3 straipsnyje „Terminų apibrėžtys“ nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) kolektyvinio administravimo organizacija – bet kuri organizacija, įgaliota daugiau nei vieno teisių turėtojo vardu, pagal teisės aktus, paskyrimą, licenciją ar bet kurį kitą susitarimą administruoti autorių teises arba gretutines teises, kurios vienintelis arba pagrindinis tikslas – bendra tų teisių turėtojų nauda ir kuri atitinka vieną ar abu šiuos kriterijus:
   i) organizaciją nuosavybės teise valdo arba kontroliuoja jos nariai;
   ii) ji yra organizuota kaip ne pelno organizacija;

b) nepriklausomas administravimo subjektas – organizacija, įgaliota daugiau nei vieno teisių turėtojo vardu, pagal teisės aktus, paskyrimą, licenciją ar bet kurį kitą susitarimą administruoti autorių teises arba gretutines teises, kurios vienintelis ar pagrindinis tikslas – bendra tų teisių turėtojų nauda ir kuri:
   i) nėra teisių turėtojų valdoma nuosavybės teise ar kontroliuojama nei tiesiogiai ar netiesiogiai, nei visiškai ar iš dalies ir
   ii) yra organizuota kaip ne pelno organizacija;

<…>

j) atstovavimo susitarimas – bet koks kolektyvinio administravimo organizacijų tarpusavio susitarimas, kuriuo viena kolektyvinio administravimo organizacija įgalioja kitą kolektyvinio administravimo organizaciją administruoti jos atstovaujamas teises, įskaitant pagal 29 ir 30 straipsnius sudarytus susitarimus;

<…>“

15 Direktyvos 2014/26 4 straipsnyje „Bendrieji principai“ numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad kolektyvinio administravimo organizacijos veiktų teisių turėtojų, kurių teisėms jos atstovauja, interesais ir, kad jos nenustatytų jiems jokių pareigų, kurios nėra pagrįstai reikalingos jų teisėms ar interesams ginti arba jų teisėms veiksmingai administruoti.“

16 Šios direktyvos 5 straipsnyje „Teisių turėtojų teisės“ įtvirtinta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai turėtų 2–8 dalyse nustatytas teises ir kad tos teisės būtų išdėstytos kolektyvinio administravimo organizacijos įstatuose arba narystės sąlygose.

2. Teisių turėtojai turi teisę suteikti pasirinktai kolektyvinio administravimo organizacijai leidimą administruoti pasirinktas teises, tam tikrų kategorijų teises arba tam tikrų rūšių kūrinius ir kitus objektus pasirinktoje teritorijoje nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje yra kolektyvinio administravimo organizacijos, jų įsisteigimo vieta arba teisių turėtojo gyvenamoji vieta arba kokia jo pilietybė. Kolektyvinio administravimo organizacija įpareigojama administruoti teises, tam tikrų kategorijų teises ir tam tikrų rūšių kūrinius bei kitus objektus, jeigu jų administravimas patenka į jos veiklos sritį, išskyrus tuos atvejus, kai kolektyvinio administravimo organizacija pateikė objektyvių pagrįstų atsisakymo administruoti priežasčių.

3. Teisių turėtojai turi teisę suteikti savo pasirinktų bet kurių teisių, tam tikrų kategorijų teisių ar tam tikrų rūšių kūrinių ir kitų objektų tokio nekomercinio naudojimo licencijas.

4. Teisių turėtojai, ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius pateikę įspėjimą su nurodytomis pagrįstomis priežastimis, turi teisę panaikinti kolektyvinio administravimo organizacijai savo suteiktą leidimą, arba atšaukti kolektyvinio administravimo organizacijos įgaliojimą administruoti pasirinktas teises, tam tikrų kategorijų teises, tam tikrų rūšių kūrinius ir kitus objektus, kaip nustatyta pagal 2 dalį, pasirinktoje teritorijoje. Kolektyvinio administravimo organizacija gali nutarti, kad toks panaikinimas arba įgaliojimų atšaukimas įsigalioja tik finansinių metų pabaigoje.

5. Jei yra nesumokėtų teisių turėtojui mokėtinų sumų už teisių naudojimą iki leidimo panaikinimo arba įgaliojimų atšaukimo įsigaliojimo arba pagal licenciją, suteiktą iki leidimo panaikinimo arba įgaliojimų atšaukimo įsigaliojimo, teisių turėtojo teisės pagal 12, 13, 18, 20, 28 ir 33 straipsnius lieka galioti.

6. Kolektyvinio administravimo organizacijos neriboja galimybės pasinaudoti 4 ir 5 dalyse nustatytomis teisėmis, reikalaudamos, kaip sąlygos dėl tų teisių naudojimo, kad teisių, tam tikrų kategorijų teisių arba tam tikrų rūšių kūrinių ir kitų objektų, kuriems taikomas panaikinamas leidimas arba atšaukiami įgaliojimai, administravimas būtų pavestas kitai kolektyvinio administravimo organizacijai.

<…>“

17 Minėtos direktyvos 6 straipsnio „Kolektyvinio administravimo organizacijų narystės taisyklės“ 2 dalyje nurodyta:

„Kolektyvinio teisų administravimo organizacijos suteikia narystę teisių turėtojams ir jiems atstovaujantiems subjektams, įskaitant kitas kolektyvinio administravimo organizacijas ir teisių turėtojų asociacijas, jeigu jie atitinka narystės reikalavimus, grindžiamus objektyviais, skaidriais ir nediskriminuojančiais kriterijais. <…>“

18 Direktyvos 2014/26 16 straipsnyje „Licencijų teikimas“ nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad kolektyvinio administravimo organizacijų ir naudotojų derybos dėl licencijų naudoti teises teikimo vyktų sąžiningai. <…>

2. Licencijų teikimo sąlygos grindžiamos objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais. <…>

Teisių turėtojai gauna atitinkamą atlyginimą už jų teisių naudojimą. Išimtinių teisių ir teisių į atlyginimą tarifai turi būti pagrįsti, *inter alia*, atsižvelgiant į teisių naudojimo prekyboje ekonominę vertę, kūrinių bei kitų objektų pobūdį ir naudojimo sritį [apimtį], taip pat kolektyvinio administravimo organizacijos teikiamos paslaugos ekonominę vertę. <…>

3. Kolektyvinio administravimo organizacijos atsako, be pagrįstos priežasties nedelsdamos, į naudotojų prašymus ir, *inter alia*, nurodo informaciją, kuri reikalinga kolektyvinio administravimo organizacijai, kad ji galėtų pateikti pasiūlymą dėl licencijos.

Gavusi visą reikalingą informaciją, kolektyvinio administravimo organizacija be pagrįstos priežasties nedelsdama arba pateikia pasiūlymą dėl licencijos, arba pateikia naudotojui pagrįstą pareiškimą, kuriame paaiškina, kodėl ji neketina suteikti licencijos konkrečiai paslaugai teikti.

<…>“

19 Šios direktyvos 30 straipsnio „Pareiga atstovauti kitai kolektyvinio administravimo organizacijai teikiant daugiateritores licencijas“ 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai kolektyvinio administravimo organizacija neteikia ir nesiūlo teikti savo repertuarui daugiateritorių licencijų naudoti muzikos kūrinius internete, ši organizacija pateikia prašymą kitai kolektyvinio administravimo organizacijai sudaryti su ja susitarimą atstovauti toms teisėms, o paprašytoji kolektyvinio administravimo organizacija turi sutikti su tokiu prašymu, jeigu ji jau teikia arba siūlo teikti tos pačios kategorijos teisių naudoti vienos ar daugiau kolektyvinio administravimo organizacijų repertuaro muzikos kūrinius internete daugiateritores licencijas.“

20 Šios direktyvos 36 straipsnyje „Atitiktis“ nurodyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad įgaliotosios kompetentingos institucijos stebėtų, kaip jų teritorijoje įsisteigusios kolektyvinio administravimo organizacijos laikosi pagal šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų.

<…>

3. Valstybės narės užtikrina, kad tuo tikslu paskirtos kompetentingos institucijos būtų įgaliotos taikyti tinkamas sankcijas ar imtis tinkamų priemonių, kai nesilaikoma įgyvendinant šią direktyvą priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų. Tos sankcijos ir priemonės turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios.

<…>“

21 Direktyvos 2014/26 39 straipsnyje „Pranešimas apie kolektyvinio administravimo organizacijas“ numatyta:

„Valstybės narės, remdamosi turima informacija, ne vėliau kaip 2016 m. balandžio 10 d. pateikia [Europos] Komisijai jų teritorijoje įsisteigusių kolektyvinio administravimo organizacijų sąrašą.

Valstybės narės be pagrįstos priežasties nedelsdamos praneša Komisijai apie visus to sąrašo pasikeitimus.

Komisija tą informaciją paskelbia viešai ir atnaujina.“

22 Šios direktyvos 41 straipsnyje „Ekspertų grupė“ nustatyta:

„Pagal šį straipsnį įsteigiama ekspertų grupė. Ją sudaro valstybių narių kompetentingų institucijų atstovai. Grupei pirmininkauja Komisijos atstovas, ekspertų grupė renkasi pirmininko iniciatyva arba valstybės narės delegacijos prašymu. Grupės uždaviniai yra šie:

a) išnagrinėti, kokį poveikį šios direktyvos perkėlimas į nacionalinę teisę turi kolektyvinio administravimo organizacijų ir nepriklausomų administravimo subjektų veiklai vidaus rinkoje, ir iškelti visas problemas;

<…>“

Italijos teisė

23 1941 m. balandžio 22 d. *Legge n. 633 – Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio* (Įstatymas Nr. 633 dėl autorių teisių ir kitų su jų įgyvendinimu susijusių teisių apsaugos) (GURI Nr. 166, 1941 m. liepos 16 d.), iš dalies pakeisto 2017 m. spalio 16 d. *Decreto legge n. 148 – Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili* (Dekretas įstatymas Nr. 148 dėl skubių nuostatų finansų srityje ir dėl neatidėliotinų poreikių) (GURI Nr. 242, 2017 m. spalio 16 d.) (toliau – Autorių teisių apsaugos įstatymas), 180 straipsnyje nustatyta:

„Tarpininkavimo veiklą, nesvarbu, ar ji vykdoma tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvaujant, tarpininkaujant, veikiant pagal įgaliojimą, atstovaujant, perleidimo būdu siekiant įgyvendinti atstovavimo, saugomų kūrinių atlikimo, meninio atlikimo ir transliavimo teises, įskaitant viešą skelbimą per palydovą, taip pat saugomų kūrinių mechaninio ir kinematografinio atgaminimo teises, gali vykdyti tik *Società italiana degli autori ed editori* (SIAE, Italijos autorių ir leidėjų bendrija) ir kitos kolektyvinio administravimo organizacijos, nurodytos 2017 m. kovo 15 d. [*decreto legislativo n. 35 – Attuazione della direttiva 2014/26/UE sulla gestione collettiva dei diritti d'autore e dei diritti connessi e sulla concessione di licenze multiterritoriali per i diritti su opere musicali per l'uso online nel mercato interno* (Įstatyminis dekretas Nr. 35, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama [Direktyva 2014/26/ES]) (GURI Nr. 72, 2017 m. kovo 27 d.; toliau – Įstatyminis dekretas Nr. 35/2017)].

Ši veikla vykdoma siekiant:

1) teisių turėtojų vardu ir interesais suteikti licencijas ir leidimus naudoti saugomus kūrinius;

2) surinkti pajamų iš tokių licencijų ir leidimų;

3) paskirstyti šias pajamas teisių turėtojams.

(SIAE) veikla taip pat vykdoma, vadovaujantis reglamente nustatytais standartais, tose užsienio šalyse, kuriose ji turi įsteigtą atstovybę.

Šis įgaliojimų išimtinumas neturi įtakos autoriaus, jo įpėdinių ar teisių perėmėjų galimybei tiesiogiai naudotis savo teisėmis, pripažįstamomis pagal šį įstatymą.

<…>“

24 Įstatyminio dekreto Nr. 35/2017 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Nepažeisdami [Autorių teisių apsaugos įstatymo] 180 straipsnio nuostatų, susijusių su autorių teisių tarpininkavimo veikla, teisių turėtojai gali pavesti savo pasirinktai kolektyvinio administravimo organizacijai ar nepriklausomam administravimo subjektui jų nurodytoje teritorijoje administruoti jų teises, atitinkamų kategorijų ar rūšių kūrinius ir kitus saugomus objektus, nepaisant kolektyvinio administravimo organizacijos, nepriklausomo administravimo subjekto ar teisių turėtojo nacionalinės priklausomybės, pilietybės, gyvenamosios vietos ar įsisteigimo valstybės narės.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

25 LEA yra Italijos teisės reglamentuojama kolektyvinio administravimo organizacija, įgaliota tarpininkauti dėl autorių teisių Italijoje.

26 *Jamendo* yra pagal Liuksemburgo teisę įsteigtas nepriklausomas administravimo subjektas, kuris vykdo veiklą Italijoje nuo 2004 m.

27 LEA kreipėsi į *Tribunale ordinario di Roma* (Romos bendrosios kompetencijos teismas, Italija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą, su prašymu įpareigoti *Jamendo* nutraukti su autorių teisėmis susijusią tarpininkavimo veiklą Italijoje. Grįsdama šį prašymą LEA remiasi tuo, kad *Jamendo* neteisėtai vykdo šią veiklą Italijoje, nes, ji, pirma, nėra įtraukta į organizacijų, įgaliotų tarpininkauti dėl autorių teisių Italijoje, sąrašą, antra, neatitinka Įstatyminiame dekrete Nr. 35/2017 numatytų specialiųjų reikalavimų ir, trečia, prieš pradėdama savo veiklą, neinformavo Telekomunikacijų ministerijos ir taip pažeidė šio Įstatyminio dekreto 8 straipsnį.

28 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme *Jamendo* teigia, kad Direktyva 2014/26 buvo netinkamai perkelta į Italijos teisę ir kad Italijos teisės aktų leidėjas nesuteikė nepriklausomiems administravimo subjektams šioje direktyvoje numatytų teisių.

29 Šiuo klausimu *Jamendo* nurodo, kad pagal Autorių teisių apsaugos įstatymo 180 straipsnį teisė vykdyti Italijoje tarpininkavimo veiklą numatyta išimtinai SIAE ir kitoms jame nurodytoms kolektyvinio administravimo organizacijoms, o tai trukdo nepriklausomiems administravimo subjektams vykdyti tarpininkavimo autorių teisių srityje veiklą ir jie verčiami sudaryti atstovavimo sutartis su SIAE ar kitomis kolektyvinio administravimo organizacijomis, kurioms leidžiama vykdyti tą veiklą.

30 Alternatyviai *Jamendo* teigia, kad jos veikla patenka ne į kolektyvinio, o į tiesioginio autorių teisių administravimo sritį, ir šiuo atžvilgiu remiasi Direktyvos 2014/26 16 konstatuojamąja dalimi, iš kurios išplaukia, kad subjektai, teikiantys licencijas naudotis teisėmis, jiems perduotomis pagal „individualius“ susitarimus, nepatenka į „nepriklausomo administravimo subjekto“ sąvoką, kaip ji suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio b punktą.

31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, neatrodo, kad *Jamendo* veikla gali būti kvalifikuojama kaip „tiesioginis administravimas“, nes ji išduoda licencijas ir sublicencijas, renka atlyginimą pagal kūrinio naudojimo atvejų skaičių ir pasilieka atlygį, lygų tam tikrai gautos sumos procentinei daliai. Be to, neatrodo, kad sutartys, kurias *Jamendo* teikia pasirašyti savo nariams, yra individualių derybų rezultatas, o įvairios pasirinkimo galimybės neleidžia paneigti, kad šios sutartys yra „tipinės sutartys“ – tai užkerta kelią kiekvieną minėtą sutartį kvalifikuoti kaip konkrečių derybų rezultatą.

32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad Autorių teisių apsaugos įstatymo 180 straipsnis neleidžia nepriklausomiems administravimo subjektams vykdyti tarpininkavimo veiklos siekiant įgyvendinti atstovavimo, saugomų kūrinių atlikimo, meninio atlikimo ir transliavimo teises, įskaitant viešą skelbimą per palydovą, taip pat saugomų kūrinių mechaninio ir kinematografinio atgaminimo teises.

33 Šiomis aplinkybėmis *Tribunale ordinario di Roma* (Romos bendrosios kompetencijos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį klausimą:

„Ar [Direktyva 2014/26] turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriais galimybė patekti į tarpininkavimo autorių teisių administravimo srityje rinką arba bet kuriuo atveju išduoti licencijas naudotojams suteikiama tik subjektams, kurie pagal toje pačioje direktyvoje pateiktą apibrėžtį gali būti kvalifikuojami kaip kolektyvinio administravimo organizacijos, ir nesuteikiama tiems, kurie gali būti kvalifikuojami kaip nepriklausomi administravimo subjektai, įsteigti arba toje valstybėje narėje, arba kitose valstybėse narėse?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo

34 Per posėdį Teisingumo Teisme Italijos vyriausybė teigė, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes ginčas pagrindinėje byloje yra fiktyvaus pobūdžio.

35 Pasak šios vyriausybės, dirbtinį pagrindinės bylos pobūdį pakankamai pagrindžia aplinkybė, kad pagrindinės bylos šalys Teisingumo Teisme laikosi vienodų pozicijų, iš esmės siekdamos, kad su Sąjungos teise nesuderinamais būtų pripažinti Italijos teisės aktai, pagal kuriuos galimybė vykdyti tarpininkavimo veiklą autorių teisių srityje suteikiama tik kolektyvinio administravimo organizacijoms, eliminuojant nepriklausomus administravimo subjektus.

36 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, šiam teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti tai, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2023 m. spalio 12 d. Sprendimo *INTER CONSULTING*, C-726/21, EU:C:2023:764, 32 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

37 Tuo remiantis darytina išvada, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti nagrinėti nacionalinio teismo pateiktą prejudicinį klausimą, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas arba jos galiojimo vertinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, kurios būtinos tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2023 m. spalio 12 d. Sprendimo *INTER CONSULTING*, C-726/21, EU:C:2023:764, 33 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

38 Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme LEA prašo įpareigoti *Jamendo* nutraukti su autorių teisėmis susijusią tarpininkavimo veiklą Italijoje, nes tokia veikla pažeidžia pagrindinėje byloje nagrinėjamus Italijos teisės aktus, o Teisingumo Teismui pateiktose rašytinėse pastabose LEA iš esmės teigia, kad minėti Italijos teisės aktai neatitinka Sąjungos teisės.

39 Atsižvelgiant į šio sprendimo 36 ir 37 punktuose nurodytą jurisprudenciją, ši aplinkybė ir tai, kad pagrindinės bylos šalys sutarė dėl to, kaip turi būti aiškinama Sąjungos teisė, negali turėti įtakos ginčo pagrindinėje byloje realumui ir atitinkamai prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumui, nes nėra jokių akivaizdžių požymių, kad šis ginčas yra dirbtinis ar fiktyvus (šiuo klausimu žr. 2005 m. lapkričio 22 d. Sprendimo *Mangold*, C-144/04, EU:C:2005:709, 37–39 punktus ir 2012 m. birželio 19 d. Sprendimo *Chartered Institute of Patent Attorneys*, C-307/10, EU:C:2012:361, 31–34 punktus).

40 Vis dėlto pažymėtina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo prejudicinio klausimo formuluotėje nurodo „nepriklausomus administravimo subjektus, įsteigtus arba toje valstybėje narėje, arba kitose valstybėse narėse“. *Jamendo* yra įsteigta Liuksemburge, o Teisingumo Teismo turimoje bylos medžiagoje nėra jokių duomenų, leidžiančių manyti, kad ginčas pagrindinėje byloje yra susijęs su kokiu nors Italijoje įsteigtu nepriklausomu administravimo subjektu. Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad prejudicinis klausimas yra hipotetinis, kiek jis susijęs su atitinkamoje valstybėje narėje įsteigtais nepriklausomais administravimo subjektais.

41 Taigi, remiantis šio sprendimo 37 punkte priminta jurisprudencija, prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti pripažintas nepriimtinu, kiek jis susijęs su Italijoje įsteigtais nepriklausomais administravimo subjektais.

Dėl prejudicinio klausimo

42 Užduodamas klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyva 2014/26 turi būti aiškinama kaip draudžianti valstybės narės teisės aktus, kitoje valstybėje narėje įsteigtiems nepriklausomiems administravimo subjektams bendrai ir absoliučiai nesuteikiančius galimybės pirma minėtoje valstybėje narėje teikti autorių teisių administravimo paslaugas.

43 Kaip matyti iš šios direktyvos 7, 8 ir 55 konstatuojamųjų dalių, jos tikslas – koordinuoti nacionalines taisykles, susijusias su kolektyvinio administravimo organizacijų galimybe vykdyti autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo veiklą, jų valdymo tvarka, priežiūros sistema ir daugiateritorių licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimo sąlygomis, siekiant apsaugoti kolektyvinio administravimo organizacijų narių, teisių turėtojų ir trečiųjų asmenų interesus užtikrinant, kad visoje Sąjungoje jiems būtų taikomos suvienodintos apsaugos priemonės.

44 Šiuo tikslu minėtos direktyvos 1 straipsnyje, siejamame su jos 9 konstatuojamąja dalimi, numatyta, kad toje direktyvoje, be kita ko, nustatomi kolektyvinio administravimo organizacijoms taikomi reikalavimai, siekiant užtikrinti aukštus standartus atitinkantį valdymą, finansinį valdymą, skaidrumą ir ataskaitų teikimą.

45 Manydamas, kad, kaip nurodyta Direktyvos 2014/26 15 konstatuojamojoje dalyje, nepriklausomi administravimo subjektai, nors ir būdami komerciniai subjektai, kurie skiriasi nuo kolektyvinio administravimo organizacijų, be kita ko, tuo, kad jų nuosavybės teise nevaldo ar nekontroliuoja teisių turėtojai, vykdo tą pačią veiklą kaip ir kolektyvinio administravimo organizacijos, Sąjungos teisės aktų leidėjas nusprendė, kad jiems turėtų būti taikoma pareiga pateikti tam tikrą informaciją.

46 Šiuo tikslu Direktyvos 2014/26 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad nepriklausomiems valdymo subjektams taikomos tam tikros konkrečios šios direktyvos nuostatos, susijusios su informacijos pateikimu teisių turėtojams, kuriems šie subjektai atstovauja, kolektyvinio administravimo organizacijoms, naudotojams ir visuomenei.

47 Vis dėlto tarp minėtos direktyvos 2 straipsnio 4 dalyje išvardytų nuostatų nėra jos 5 straipsnio, kurio 2 dalyje teisių turėtojams suteikiama teisė pasirinkti kolektyvinio administravimo organizaciją, kuri jiems atstovautų, neatsižvelgiant į kolektyvinio administravimo organizacijos ar teisių turėtojo pilietybės, gyvenamosios vietos ar įsisteigimo valstybę narę.

48 Be to, kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas išvados 38 punkte, jokia kita Direktyvos 2014/26 nuostata nereglamentuoja šių subjektų galimybės vykdyti autorių teisių administravimo veiklą.

49 Tiesa, Direktyvos 2014/26 19 konstatuojamojoje dalyje, be kita ko, nustatyta, kad teisių turėtojams turėtų būti sudaryta galimybė lengvai atšaukti kolektyvinio administravimo organizacijai suteiktą įgaliojimą individualiai administruoti tokias teises arba jų administravimą pavesti kitai kolektyvinio administravimo organizacijai ar kitam subjektui, nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje įsisteigusi atitinkama kolektyvinio administravimo organizacija, kitas subjektas ar gyvena teisių turėtojas arba kurios valstybės narės piliečiai jie yra.

50 Vis dėlto, pirma, šios direktyvos 5 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta teisių turėtojų galimybė panaikinti kolektyvinio administravimo organizacijai suteiktą leidimą nesuponuoja valstybių narių pareigos užtikrinti šiems teisių turėtojams teisę leisti pasirinktam nepriklausomam administravimo subjektui administruoti jų teises, neatsižvelgiant į šio subjekto pilietybės, gyvenamąją ar įsisteigimo valstybę narę.

51 Antra, minėtos direktyvos 19 konstatuojamoji dalis negali lemti tokio jos 2 straipsnio 4 dalies ir 5 straipsnio 2 dalies aiškinimo, kuris būtų nesuderinamas su šių nuostatų formuluote. Vadovaujantis suformuota jurisprudencija, nors Sąjungos teisės akto konstatuojamosios dalys gali patikslinti šio akto nuostatų turinį ir pateikti paaiškinimų dėl akto autoriaus valios, vis dėlto jos neturi privalomosios teisinės galios ir jomis negalima remtis nei siekiant nukrypti nuo pačių konkretaus akto nuostatų, nei aiškinant šias nuostatas akivaizdžiai priešingai jų tekstui (šiuo klausimu žr. 2021 m. kovo 25 d. Sprendimo *Balgarska Narodna Banka*, C-501/18, EU:C:2021:249, 90 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

52 Taigi, atsižvelgiant į tai, kad Direktyvos 2014/26 2 straipsnio 4 dalyje pateiktas baigtinis sąrašas nuostatų, taikytinų nepriklausomiems administravimo subjektams, šios direktyvos 5 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys, siejamos su jos 19 konstatuojamąja dalimi, negali būti aiškinamos kaip įpareigojančios valstybes nares užtikrinti teisių turėtojams teisę leisti pasirinktam nepriklausomam administravimo subjektui administruoti jų teises, neatsižvelgiant į nepriklausomo administravimo subjekto pilietybės, gyvenamąją ar įsisteigimo valstybę narę.

53 Kadangi Direktyvoje 2014/26 nėra tokios pareigos ir apskritai nuostatos, reglamentuojančios šių subjektų galimybę vykdyti autorių teisių administravimo veiklą, laikytina, kad šia direktyva nederinamos tokios galimybės suteikimo sąlygos, todėl pagal ją nedraudžiami valstybės narės teisės aktai, bendrai ir absoliučiai nesuteikiantys kitoje valstybėje narėje įsteigtiems nepriklausomiems administravimo subjektams galimybės pirma minėtoje valstybėje narėje teikti autorių teisių administravimo paslaugas.

54 Vis dėlto iš to negalima daryti išvados, kad tokie nacionalinės teisės aktai visiškai nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį ar juo labiau kad atitinka šią teisę.

55 Nagrinėjamu atveju iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą išplaukia, kad pagrindinėje byloje yra susiklosčiusi situacija, turinti sąsają su prekyba tarp valstybių narių, nes pagal Liuksemburgo teisę įsteigtai bendrovei *Jamendo* pagal Italijos teisės aktus negalima Italijoje teikti autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo paslaugų kaip nepriklausomam administravimo subjektui. Taigi iš šios informacijos matyti, kad, atsižvelgiant į pagrindinės bylos dalyką, Teisingumo Teismas, siekdamas pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui naudingą atsakymą, turi išaiškinti kitas Sąjungos teisės nuostatas.

56 Kadangi tokie teisės aktai reglamentuoja su valstybių narių tarpusavio prekyba susijusias situacijas, jiems gali būti taikomos SESV sutarties nuostatos dėl pagrindinių laisvių (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *VIPA*, C-222/18, EU:C:2019:751, 49 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

57 Šiuo klausimu primintina, kad vykstant SESV 267 straipsnyje įtvirtintai nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo bendradarbiavimo procedūrai Teisingumo Teismas turi pateikti nacionaliniam teismui naudingą atsakymą, kuris leistų nacionaliniam teismui išspręsti nagrinėjamą bylą. Todėl net jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausime dėl išaiškinimo formaliai nurodė tik konkrečią Sąjungos teisės nuostatą, ši aplinkybė netrukdo Teisingumo Teismui pateikti jam visų Sąjungos teisės aiškinimo aspektų, kurie galėtų būti naudingi sprendimui jo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar nacionalinis teismas apie tai užsiminė savo pateiktuose klausimuose. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas turi iš visos nacionalinio teismo pateiktos informacijos ir ypač iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies atrinkti Sąjungos teisės klausimus, aiškintinus atsižvelgiant į bylos dalyką (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *VIPA*, C-222/18, EU:C:2019:751, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

58 Be to, nacionalinė priemonė, susijusi su Sąjungos lygiu išsamiai suderinta sritimi, turi būti vertinama atsižvelgiant į šios suderinimo priemonės, o ne į pirminės teisės nuostatas (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *VIPA*, C-222/18, EU:C:2019:751, 52 punktą).

59 Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 53 punkto, Direktyva 2014/26 nebuvo suderintos nepriklausomų administravimo subjektų galimybės vykdyti autorių teisių administravimo veiklą sąlygos. Vis dėlto, kaip nurodė generalinis advokatas išvados 40 ir 41 punktuose, dar reikia išnagrinėti, ar nepriklausomos administravimo organizacijos, kaip *Jamendo*, teikiamos autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo paslaugos gali patekti į Direktyvos 2000/31 arba Direktyvos 2006/123 materialinę taikymo sritį.

60 Šiuo klausimu pirmiausia pažymėtina, kad pagal Direktyvos 2000/31 1 straipsnio 1 dalį šia direktyva konkrečiai reglamentuojamos informacinės visuomenės paslaugos. Remiantis Direktyvos 2006/123 3 straipsnio 1 dalimi, ši direktyva netaikoma, jeigu jos nuostatos

prieštarauja kito Sąjungos akto, reglamentuojančio tam tikrus teisės teikti paslaugą ar vykdyti paslaugos teikimo veiklą konkrečiuose sektoriuose ar konkrečioms profesijoms aspektus, nuostatai.

61 Taigi pirmiausia reikia išnagrinėti, ar nepriklausomų administravimo subjektų vykdoma autorių teisių administravimo veikla reglamentuojama pagal Direktyvą 2000/31 ir, jei taip nėra, ar ši veikla patenka į Direktyvos 2006/123 taikymo sritį.

Dėl Direktyvos 2000/31 taikymo

62 Pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalį valstybėms narėms draudžiama riboti laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės.

63 Vis dėlto, vadovaujantis šios direktyvos 3 straipsnio 3 dalimi, šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos „sritims“, nurodytoms direktyvos priede, kuriame, be kita ko, minimos „autorių teisės“ ir „gretutinės teisės“.

64 Konstatuotina, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 3 dalyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata suformuluota plačiai ir joje bendrai nustatyti laisvės teikti paslaugas, patenkančias į autorių teisių ir gretutinių teisių „sritį“, apribojimai.

65 Be to, minėtoje direktyvoje nėra nieko, kas rodytų, kad priimdamas šią nukrypti leidžiančią nuostatą Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs į jos taikymo sritį neįtraukti autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo paslaugų.

66 Taigi konstatuotina, kad autorių teisių ir gretutinių teisių administravimui, kuris, kaip matyti iš Direktyvos 2014/26 2 konstatuojamosios dalies, be kita ko, apima licencijų teikimą naudotojams, teisių naudojimo stebėjimą, autorių teisių ir gretutinių teisių įgyvendinimo užtikrinimą, pajamų iš teisių naudojimo rinkimą ir teisių turėtojams mokėtinų sumų paskirstymą, taikoma Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 3 dalyje, siejamoje su jos priedu, numatyta išimtis.

67 Šio aiškinimo negali paneigti tai, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 3 dalis, kaip šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje numatytos bendrosios taisyklės išimtis, turi būti aiškinama siaurai. Nors iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad nuo pagrindinės laisvės nukrypstančios nuostatos turi būti aiškinamos siaurai, vis dėlto reikia užtikrinti taip nustatytos leidžiančios nukrypti nuostatos veiksmingumą ir paisyti jos tikslo (šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 4 d. Sprendimo *Football Association Premier League ir kt.*, C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 162 ir 163 punktus).

68 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad Direktyvos 2000/31 nuostatos netaikomos autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo paslaugoms.

Dėl Direktyvos 2006/123 taikymo

69 Pagal Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 1 dalį šia direktyva, be kita ko, siekiama palengvinti laisvo paslaugų judėjimo įgyvendinimą, kartu užtikrinant aukštą paslaugų kokybę.

70 Tuo tikslu jos 16 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad valstybės narės paiso teikėjų teisės teikti paslaugas ne toje valstybėje narėje, kurioje jie yra įsisteigę.

71 Vis dėlto pagal šios direktyvos 17 straipsnio 11 punktą jos 16 straipsnis netaikomas, be kita ko, „autori[ų] teisėms“ ir „gretutinėms teisėms“.

72 Teisingumo Teismas šią nuostatą aiškino taip, kad kolektyvinio autorių teisių administravimo veikla nepatenka į Direktyvos 2006/123 16 straipsnio taikymo sritį (2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, 65 punktas).

73 Ši išimtis, kaip ir Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 3 dalyje numatyta išimtis, suformuluota plačiai, bendrai nurodant autorių teises ir gretutines teises, todėl remiantis Direktyvos 2006/123 17 straipsnio 11 punktu negalima daryti išvados, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino į minėtos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį neįtraukti autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo paslaugų.

74 Iš to matyti, kad autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo paslaugos nepatenka į Direktyvos 2006/123 16 straipsnio taikymo sritį.

75 Kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 53, 68 ir 74 punktų, nepriklausomų administravimo subjektų galimybė vykdyti autorių teisių administravimo veiklą nėra išsamiai suderinta Sąjungos lygmeniu, valstybės narės ir toliau lieka kompetentingos nustatyti taisykles šioje srityje su sąlyga, kad laikosi SESV nuostatų, visų pirma susijusių su pagrindinėmis laisvėmis (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *VIPA*, C-222/18, EU:C:2019:751, 56 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Todėl nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, turi būti vertinami atsižvelgiant į reikšmingas pirminės teisės nuostatas, šiuo atveju į SESV 56 straipsnį.

Dėl nagrinėjamos priemonės suderinamumo su laisve teikti paslaugas, garantuojama pagal SESV 56 straipsnį

76 Remiantis suformuota jurisprudencija, pagal SESV 56 straipsnį draudžiama bet kokia nacionalinė priemonė, kuria, net jeigu ji taikoma vienodai, Europos Sąjungos piliečiams draudžiama ir trukdoma naudotis šiame SESV straipsnyje garantuojama laisve teikti paslaugas ar dėl kurios toks naudojimasis tampa mažiau patrauklus (šiuo klausimu žr. 2021 m. vasario 11 d. Sprendimo *Katoen Natie Bulk Terminals ir General Services Antwerp*, C-407/19 ir C-471/19, EU:C:2021:107, 58 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

77 Šiuo atveju konstatuotina, kad tokia nacionalinė priemonė, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kiek ja neleidžiama kitoje valstybėje narėje įsteigtiems nepriklausomiems administravimo subjektams teikti Italijoje autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo paslaugų, įpareigojant juos sudaryti atstovavimo susitarimus su šioje valstybėje narėje įgaliota kolektyvinio administravimo organizacija, akivaizdžiai riboja SESV 56 straipsnyje garantuojamą laisvę teikti paslaugas.

78 Vis dėlto šis apribojimas gali būti pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, jeigu jis tinkamas garantuoti, kad bus įgyvendintas atitinkamas viešojo intereso tikslas, ir neviršija to, kas būtina tam tikslui pasiekti (šiuo klausimu žr. 2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, 70 punktą).

Dėl bendrojo intereso privalomojo pagrindo, kuriuo būtų galima pateisinti apribojimą

79 Pagal suformuotą jurisprudenciją intelektinės nuosavybės teisių apsauga yra vienas iš privalomųjų bendrojo intereso pagrindų (2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, 71 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

80 Todėl tokie teisės aktai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, gali būti pateisinami atsižvelgiant į autorių teisių apsaugos tikslą.

Dėl nagrinėjamo apribojimo proporcingumo

81 Kiek tai susiję su nagrinėjamo apribojimo proporcingumu, pirmiausia reikia patikrinti, ar apribojimas, pagal kurį kitoje valstybėje narėje įsteigti nepriklausomi administravimo subjektai negali vykdyti autorių teisių tarpininkavimo veiklos, yra tinkamas garantuoti, kad bus įgyvendintas tokia priemone siekiamas bendras viešojo intereso tikslas, susijęs su autorių teisių apsauga.

82 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos autorių teisių, susijusių su tam tikra saugomų kūrinių kategorija, administravimo monopolis atitinkamos valstybės narės teritorijoje suteikiamas administravimo organizacijai, laikytini tinkamais intelektinės nuosavybės teisėms apsaugoti, nes suteikia galimybę šias teises veiksmingai administruoti ir veiksmingai kontroliuoti jų laikymąsi atitinkamos valstybės narės teritorijoje (2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, 72 punktas).

83 Vis dėlto šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjamais nacionalinės teisės aktais kolektyvinio administravimo organizacijai nesuteikiamas autorių teisių administravimo veiklos monopolis atitinkamos valstybės narės teritorijoje. Autorių teisių apsaugos įstatymo 180 straipsnyje leidžiama šią veiklą Italijos teritorijoje vykdyti ne tik SIAE, bet ir kolektyvinio administravimo organizacijoms, nurodytos Įstatyminiame dekrete Nr. 35/2017, kurio 4 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad teisių turėtojai gali pavesti administruoti jų teises pačių pasirinktai kolektyvinio administravimo organizacijai arba nepriklausomam administravimo subjektui „nepaisant kolektyvinio administravimo organizacijos, nepriklausomo administravimo subjekto ar teisių turėtojo nacionalinės priklausomybės, pilietybės, gyvenamosios vietos ar įsisteigimo valstybės narės“, patikslinant, kad ši nuostata taikoma nepažeidžiant Autorių teisių apsaugos įstatymo 180 straipsnio nuostatų.

84 Kaip matyti iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą, minėta nuostata kliudo kitoje valstybėje narėje įsteigtiems nepriklausomiems administravimo subjektams vykdyti autorių teisių administravimo veiklą Italijoje, bet leidžia vykdyti tokią veiklą kitose valstybėse narėse įsteigtoms kolektyvinio administravimo organizacijoms.

85 Šiuo klausimu primintina, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją nacionalinės teisės aktai laikytini tinkamais nustatytam tikslui įgyvendinti, tik jeigu jais iš tikrųjų nuosekliai ir sistemiškai siekiama šio tikslo (2021 m. vasario 3 d. Sprendimo *Fussl Modestraße Mayr*, C-555/19, EU:C:2021:89, 59 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

86 Todėl reikia išnagrinėti, ar skirtingas požiūris, kuris pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamus Italijos teisės aktus taikomas, viena vertus, kolektyvinio administravimo organizacijoms ir, kita vertus, nepriklausomiems administravimo subjektams, atitinka tokį reikalavimą.

87 Šiuo atžvilgiu svarbu pažymėti, kad, skirtingai nei kolektyvinio administravimo organizacijoms, kurioms buvo taikomas platus suderinimas, kiek tai susiję su galimybe vykdyti autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo veiklą, valdymo tvarka ir priežiūros sistema, nepriklausomiems administravimo subjektams, kaip matyti iš Direktyvos 2014/26 2 straipsnio 4 dalies, galioja tik ribotas šios direktyvos nuostatų skaičius, todėl kai kurie joje nustatyti reikalavimai šiems subjektams netaikomi.

88 Pirma, tik kolektyvinio administravimo organizacijos turi pareigą teikti licencijas remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais pagal Direktyvos 2014/26 16 straipsnio 2 dalį, o nepriklausomi administravimo subjektai savo ruožtu privalo tik sąžiningai derėtis dėl licencijų išdavimo, kaip numatyta šio straipsnio 1 dalyje, ir keistis visa tam reikalinga informacija. Pagal 16 straipsnio 2 dalį tik kolektyvinio administravimo organizacijoms taikoma pareiga mokėti tinkamą atlyginimą jų atstovaujamiems teisių turėtojams už jų teisių naudojimą. Be to, kolektyvinio administravimo organizacijos privalo taikyti tarifus, pagrįstus, be kita ko, teisių naudojimo prekyboje ekonominę verte atsižvelgiant į kūrinių bei kitų objektų pobūdį ir naudojimo apimtį, taip pat į kolektyvinio administravimo organizacijos teikiamos paslaugos ekonominę vertę, o nepriklausomi administravimo subjektai tarifus gali taikyti savo nuožiūra.

89 Be to, skirtingai nei nepriklausomi administravimo subjektai, kolektyvinio administravimo organizacijos pagal šios direktyvos 16 straipsnio 3 dalį taip pat privalo nepagrįstai nedelsdamos atsakyti į naudotojų prašymus ir teikti pasiūlymą dėl licencijos arba priešingu atveju motyvuotai paaiškinti priežastis, kodėl neketina išduoti licencijos konkrečiai paslaugai teikti.

90 Antra, priešingai nei kolektyvinio administravimo organizacijos, nepriklausomi administravimo subjektai neprivalo suteikti narystės teisių turėtojoms, jeigu jie atitinka narystės reikalavimus, kurie turi būti grindžiami objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, kaip numatyta minėtos direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje.

91 Trečia, nepriklausomi administravimo subjektai nėra įpareigoti, nebent tam yra objektyviai pagrįstų priežasčių, administruoti teisių turėtojų, kurie to prašo, teisių, kai teisių administravimas priklauso jų veiklos sričiai, kaip to pagal Direktyvos 2014/26 5 straipsnio 2 dalies antrą sakinį reikalaujama iš kolektyvinio administravimo organizacijų, o tai reiškia, kad jie gali laisvai pasirinkti finansiškai pelningiausias teisių kategorijas ir palikti kolektyvinio administravimo organizacijoms administruoti kitas teises. Šiems subjektams taip pat netaikoma minėtos direktyvos 5 straipsnio 4 dalyje numatyta pareiga paisyti teisių turėtojų laisvės panaikinti leidimą administruoti jų teises, tam tikrų kategorijų teises ar tam tikrų rūšių kūrinius arba atšaukti įgaliojimą administruoti teises tam tikrose teritorijose.

92 Ketvirta, priešingai nei kolektyvinio administravimo organizacijų, nepriklausomų administravimo subjektų nesaisto nei Direktyvos 2014/26 6–10 straipsnių nuostatos dėl narystės taisyklių, valdymo ir priežiūros tvarkos ar interesų konfliktų, nei jos 33–35 straipsniuose įtvirtintos nuostatos dėl skundų nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarkos.

93 Penkta, šiems subjektams netaikomi Direktyvos 2014/26 11–15 straipsniuose numatyti reikalavimai dėl pajamų už teisių naudojimą administravimo, o tai jiems leidžia maksimizuoti pelną.

94 Šešta, kalbant apie šioje direktyvoje nustatytus konkrečius skaidrumo reikalavimus pažymėtina, kad nepriklausomiems valdymo subjektams taikomas tik 20 straipsnis ir kai kurios 21 straipsnio nuostatos. Konkrečiai, nepriklausomiems administravimo subjektams, priešingai nei kolektyvinio administravimo organizacijoms, netaikomos Direktyvos 2014/26 5 skyriuje nustatytos pareigos, be kita ko, jos 22 straipsnyje numatyta pareiga parengti metinę skaidrumo ataskaitą.

95 Galiausiai, septinta, Direktyvos 2014/26 III antraštinė dalis dėl daugiateritorių licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimo taip pat netaikoma nepriklausomiems administravimo subjektams.

96 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose įtvirtintas skirtingas nepriklausomų administravimo subjektų vertinimas, palyginti su kolektyvinio administravimo organizacijomis, atitinka ketinimą nuosekliai ir sistemingai siekti autorių teisių apsaugos tikslo, nes pagal Direktyvą 2014/26 nepriklausomiems administravimo subjektams taikomi mažesni reikalavimai nei kolektyvinio administravimo organizacijoms, kiek tai susiję visų pirma su galimybe vykdyti autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo veiklą, licencijų išdavimu, valdymo tvarka ir jiems taikomos priežiūros sistema. Šiomis aplinkybėmis toks skirtingas vertinimas gali būti laikomas tinkamu šio tikslo įgyvendinimui užtikrinti.

97 Toliau dėl klausimo, ar apribojimas, pagal kurį nepriklausomi administravimo subjektai negali vykdyti autorių teisių tarpininkavimo veiklos, neviršija to, kas būtina bendrojo intereso tikslui, susijusiam su autorių teisių apsauga, pasiekti, vis dėlto pažymėtina, kad laisvę teikti paslaugas galėtų mažiau riboti priemonė, pagal kurią autorių teisių tarpininkavimo paslaugų teikimui atitinkamoje valstybėje narėje visų pirma būtų taikomi specialūs teisės aktų reikalavimai, pateisinami atsižvelgiant į tikslą apsaugoti autorių teises.

98 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos tiek, kiek jomis absoliučiai užkertamas kelias bet kuriam nepriklausomam administravimo subjektui, neatsižvelgiant į jam pagal valstybės narės, kurioje jis įsteigtas, nacionalinę teisę taikomus teisės aktuose nustatytus reikalavimus, naudotis SESV garantuojama pagrindine laisve, viršija tai, kas būtina autorių teisėms apsaugoti.

99 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą atsakytina: SESV 56 straipsnis, siejamas su Direktyva 2014/26, turi būti aiškinamas kaip draudžiantis valstybės narės teisės aktus, kitoje valstybėje narėje įsteigtiems nepriklausomiems administravimo subjektams bendrai ir absoliučiai nesuteikiančius galimybės pirma minėtoje valstybėje narėje teikti autorių teisių administravimo paslaugas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

100 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

SESV 56 straipsnis, siejamas su 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/26/ES dėl kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo ir daugiateritorių licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimo vidaus rinkoje,

turi būti aiškinamas taip:

pagal jį draudžiami valstybės narės teisės aktai, kitoje valstybėje narėje įsteigtiems nepriklausomiems administravimo subjektams bendrai ir absoliučiai nesuteikiantys galimybės pirma minėtoje valstybėje narėje teikti autorių teisių administravimo paslaugas.

Parašai.